NORAKSTS
Lieta Nr.A42614308
A01682-10/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 30.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese A.Kovaļevska,

piedaloties pieteicējam *K.P.* un atbildētājas Ādažu novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Ādažu novada domes pārstāvēm *M.D.* un *K.D.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *K.P.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2008.gada 5.jūnija lēmuma Nr.B6815/15 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 5.jūnijā Ādažu novada domes Administratīvā komisija, izskatot 2008.gada 26.maijā *K.P.* sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.EM800473 par motorollera ,,KYMCO", valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, vadīšanu pa gājēju trotuāru, pieņēma lēmumu Nr.B68 15/15 (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Ādažu novada domes saistošo noteikumu Nr.2 ,,Par sabiedrisko kārtību Ādažu novadā" (turpmāk arī – Saistošie noteikumi Nr.2) 8.23.punktu, piemērojot naudas sodu Ls 5 apmērā.

Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[1.1] Saistošo noteikumu Nr.2 8.23.punkts noteic, ka stāvēšana un braukšana ar mehāniskajiem transporta līdzekļiem, mopēdiem, motorolleriem**,** kvadricikliem pa gājēju trotuāriem, zālājiem un citām vietām, kuras nav uzskatāmas par brauktuvēm, bez novada domes saskaņojuma ir sodāma.

[1.2] Ceļu satiksmes noteikumi noteic, ka brauktuve ir ceļa daļa, kas paredzēta transportlīdzekļu braukšanai. Ceļam var būt vairākas brauktuves, kuras norobežotas ar sadalošajām joslām vai barjerām.

Savukārt ceļš ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela u.tml. teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas un citas būves), ceļu inženierbūves (sabiedrisko pasažieru transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremzēšanas un paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, atpūtas laukumi, velosipēdu ceļi, ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas un citas inženierbūves), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi (ceļa zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, gājēju barjeras, vertikālie un horizontālie ceļa apzīmējumi un citi tehniskie līdzekļi.

[1.3] Tādējādi secināms, ka pieteicējs izdarījis administratīvo pārkāpumu, jo vadījis motorolleri pa vietu, kas nav brauktuve, ko pierāda gan lietā esošie dienesta ziņojumi, gan pārkāpēja paskaidrojumi. Šādas darbības apdraud vidi un noteikto pārvaldes kārtību. Lietā nav konstatēti vainu pastiprinoši vai mīkstinoši apstākļi.

[2] 2008.gada 2.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *K.P.* pieteikums par Lēmuma atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] 2008.gada 26.maijā, plkst.21.00, pieteicējs braucis ar motorolleri pa Gaujas ielas brauktuvi virzienā uz skolu, kad pamanījis pa trotuāru ejam paziņu, tādēļ pieteicējs izslēdzis motorollera dzinēju un ar inerci uzripojis uz trotuāra aptuveni 10 metrus un pieripojis pie paziņas. Pie viņa uzreiz pienākuši klāt pašvaldības SIA „Ādažu glābšanas dienesta" instruktori, kas stādījās priekšā kā policisti, kā arī izteica pretenzijas, ka pieteicējs esot braucis ar motorolleri pa trotuāru. Pārkāpumam pieteicējs nepiekrīt, jo uzskata, ka 49cm^3 motorollers, pēc inerces ripojošs pa trotuāru, ar izslēgtu dzinēju, pielīdzināms velosipēdam, un ar velosipēdu pa trotuāru braukt ir atļauts. Tomēr instruktori minēto nav ņēmuši vērā un sastādījuši pieteicējam administratīvā pārkāpuma protokolu.

[2.2] Ja pieteicēja rīcība būtu atzīstama par pārkāpumu, pieteicējs uzskata, ka viņam piemērots neatbilstošs sods, jo saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.2 5.3.punktu pieteicējam bija jāizsaka brīdinājums

[3] 2008.gada 16.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Ādažu novada domes (turpmāk arī – atbildētāja) paskaidrojums, kurā atbildētāja norāda, ka pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā izteiktajiem apsvērumiem.

Papildus atbildētāja paskaidrojusi turpmāk minēto.

[3.1] Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs 2008.gada 26.maijā, plkst.21.00, atradās Ādažos uz gājēju trotuāra virzienā uz skolu ar motorolleri. Atbilstoši Saistošo noteikumu Nr.2 8.23.punktam pārkāpums ir motorollera braukšana pa gājēju trotuāru vai stāvēšana uz tā, kas lietā ir pierādīta gan ar administratīvā pārkāpuma protokolu, pašvaldības SIA „Ādažu glābšanas dienests" darbinieku inspektora *D.M.* un *S.M.* ziņojumiem, kā arī paša pieteicēja paskaidrojumu, ka, braucot virzienā uz skolu pa Gaujas ielu, pretim tenisa kortiem viņš uzbraucis uz trotuāra un noslāpējis savu motorolleri. Tam, vai motorollera motors bija ieslēgts vai izslēgts un vai persona to stūma, vai tas ripoja ar inerci pa trotuāru, attiecībā uz pārkāpuma būtību nav nozīmes, jo ne Ceļu satiksmes likums, ne Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumi Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) nenosaka, ka pēc inerces ripojošs motorollers ir pielīdzināms velosipēdam. Tādējādi šajā gadījumā ir konstatēta administratīvā pārkāpuma objektīvās puses pazīme – darbība, kas izpaudusies kā motorollera uzbraukšana un stāvēšana uz gājēju trotuāra.

[3.3] Saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.2 8.23.punktu par šo pārkāpumu, ja tas izdarīts pirmo reizi, ir piemērojams naudas sods līdz Ls 150, par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda piemērošanas – līdz Ls 200. Pieteicēja minētais Saistošo noteikumu Nr.2 5.3.punkts noteic, ka brīdinājumu var piemērot, ja pārkāpums izdarīts pirmo reizi, bet tas attiecas uz pārkāpumiem, kuros kā sankcija paredzēts brīdinājums. Atbildētājas ieskatā par maznozīmīgu nevar atzīt tādu pārkāpumu, kas veikts apzināti, tādējādi nav pamata atbrīvot pieteicēju no administratīvās atbildības vai aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Pieņemot lietā lēmumu par naudas soda Ls 5 apmērā uzlikšanu pieteicējam, komisija ir ņēmusi vēra samērīguma principu, jo piemērotais sods ir krietni zem vidējā soda mēra, kādu var piemērot par šo noteikumu pārkāpumu. Tāpat, pieņemot lēmumu, atbildētāja ir ņēmusi vērā, ka persona strādā un tai ir pastāvīgi ienākumi.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem. Pieteicējs papildus norādīja, ka viņa motorollers ir uzskatams par mopēdu un viņš atradās ar to uz velosipēdu ceļa, kas ir atļauts. Turklāt pieteicējs esot nevis braucis pa attiecīgo celiņu, bet gan apstājies. Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 131.punktu ir atļauts stāvēt uz šāda celiņa ar mopēdu.

[5] Atbildētājas pārstāves tiesas sēdē pieteikumā ietverto prasījumu neatzina, pamatojoties uz paskaidrojumā minētajiem argumentiem. Atbildētājas pārstāve norādīja, ka

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss neparedzot atbildību par šādu pārkāpumu. Ja pārkāpuma izdarīšanas laikā uz celiņa bija uzstādīta ceļa zīme, tad tā ir ceļa zīme Nr.415, kas apzīmē gājēju un velosipēdu ceļu, nevis ceļa zīme Nr.413, kas apzīmē velosipēdu ceļu. Līdz ar to pieteicējs nedrīkstēja braukt ar mopēdu pa šo celiņu. Turklāt šīs ceļa zīmes uzstādīšana nav saskaņota ar akciju sabiedrību „Latvijas valsts ceļi", tāpēc tā kā administratīvais akts nav spēkā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi pierādījumus to kopsakarībā, atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[7] No Lēmuma (*lietas 4.lapa*) redzams, ka pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības, pamatojoties uz Saistošo noteikumu Nr.2 8.23.punktu. Saistošo noteikumu Nr.2 8.23.punkts administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas brīdī paredzēja, ka stāvēšana un braukšana ar mehāniskajiem transporta līdzekļiem, mopēdiem, motorolleriem**,** kvadricikliem pa gājēju trotuāriem, zālājiem un citām vietām, kuras nav uzskatāmas par brauktuvēm, bez novada domes saskaņojuma ir sodāma. Lēmumā un administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.EM 800473 (*lietas 13.–14.lapa*) norādīts, ka pieteicējs sodīts par to, ka vadījis motorolleru pa ietvi. Tātad pieteicējs ir sodīts par braukšanu pa ietvi, nevis par stāvēšanu uz ietves. Līdz ar to tiesai ir jāizvērtē, vai pieteicējs pamatoti sodīts par braukšanu ar motorolleri pa ietvi.

[8] Likuma „Par pašvaldībām" 43.panta pirmās daļas 4.punkts paredz, ka pašvaldības dome ir tiesīga izdot saistošus noteikumus par sabiedrisko kārtību, paredzot administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, ja tas nav paredzēts likumos. Tātad pašvaldība ir tiesīga paredzēt administratīvo atbildību tikai tad, ja tas nav jau paredzēts likumā. Tā kā pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības par braukšanu ar motorolleri pa ietvi, pamatojoties uz Saistošo noteikumu Nr.2 8.23.punktu, tiesai ir jāpārbauda, vai likums jau neparedz atbildību par Saistošo noteikumu Nr.2 8.23.punktā noteikto.

[9] Tiesa konstatē, ka pieteicēja motorollera motora tilpums ir 49 cm^3, motora maksimālā jauda ir 2,4 kW un Ceļu satiksmes drošības direkcijā tas ir reģistrēts kā mopēds *(lietas 37.lapa)*. Līdz ar to saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 12.punktu pieteicēja motorollers ir uzskatāms par mopēdu.

[10] Lietā ir strīds par to, vai administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas laikā attiecīgā vieta bija uzskatāma par ietvi, kur nebija izvietotas nekādas ceļa zīmes, vai arī tur bija uzstādīta ceļa zīme Nr.415 un līdz ar to tas bija gājēju un velosipēdu ceļš. Tiesai neizdevās konstatēt ceļa zīmes Nr.415 uzstādīšanas laiku. Taču tiesas ieskatā tam nav būtiskas nozīmes lietā, jo gan tad, ja attiecīgā vieta bija uzskatāma par ietvi, kur nebija izvietotas nekādas ceļa zīmes, gan arī tad, ja tas bija gājēju un velosipēdu ceļš, kas apzīmēts ar ceļa zīmi Nr.415, administratīvo atbildību par braukšanu ar mopēdu pa šādu vietu paredz jau Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss.

[10.1] Ja attiecīgā vieta bija uzskatāma par ietvi, tad tiesa konstatē, ka Ceļu satiksmes noteikumu 1.23.punktā ir skaidrots, ka ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Savukārt noteikumu 224.punktā noteikts, ka velosipēdu un mopēdu vadītājiem pa ceļu atļauts braukt vienā rindā iespējami tuvāk brauktuves (braukšanas joslas) labajai malai. Tālāk uz brauktuves atļauts izbraukt, tikai lai apbrauktu, apsteigtu vai apdzītu vai ja braukšanai attiecīgajā virzienā ir iekārtota atsevišķa braukšanas josla, kā arī šo noteikumu 229.punktā minētajos gadījumos, lai nogrieztos pa kreisi vai apgrieztos braukšanai pretējā virzienā. Netraucējot gājējus, atļauts

braukt pa nomali, bet velosipēdu vadītājiem - arī pa ietvi. Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pa ietvi ir atļauts braukt ar velosipēdu, bet braukt ar mopēdu ir aizliegts.

Ceļu satiksmes noteikumu 224.punkts, kas regulē, kur var braukt ar mopēdu, ir iekļauts 22.nodaļā „Papildu prasības velosipēdu un mopēdu vadītājiem". Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[21] pants paredz atbildību transportlīdzekļa vadītājam par to noteikumu pārkāpšanu, kuri paredz papildu prasības velosipēdu un mopēdu vadītājiem.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[3]pantā ir noteikts, ka šajā nodaļā noteiktos administratīvos sodus nepiemēro velosipēda un mopēda vadītājam, izņemot gadījumus, kad attiecīgajā sankcijā velosipēda un mopēda vadītāja atbildība ir īpaši paredzēta. Taču tiesa uzskata, ka, lai arī 149.[21]panta sankcijā nav tieši norādīts, ka pie atbildības ir saucams mopēda vadītājs, tas izriet no paša panta būtības. Šis pants paredz atbildību par to noteikumu pārkāpšanu, kuri paredz papildu prasības velosipēdu un mopēdu vadītājiem. Ceļu satiksmes noteikumu 22.nodaļa „Papildu prasības velosipēdu un mopēdu vadītājiem" nosaka pienākumus tikai velosipēdu un mopēdu vadītājiem, nevis cita veida transportlīdzekļu vadītajiem. Tādējādi cita veida transportlīdzekļu vadītāji šos noteikumus nemaz nevar pārkāpt. Līdz ar to tiesa secina, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[21]pants nosaka atbildību mopēda vadītājam.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[21]pants paredz atbildību mopēda vadītājam par braukšanu pa ietvi. Tātad, atbilstoši likuma „Par pašvaldībām" 43.panta pirmās daļas 4.punktam, pašvaldības dome nav tiesīga saistošajos noteikumos paredzēt administratīvo atbildību par šādu pārkāpumu.

[10.2] Ja attiecīgajā vietā bija izvietota ceļa zīme Nr.415 un līdz ar to tas bija uzskatāms par gājēju un velosipēdu ceļu, tad jāņem vērā, ka Ceļu satiksmes noteikumu 1.22.punktā un 293.17.punktā noteikts, ka pa gājēju un velosipēdu ceļu ir atļauts braukt tikai ar velosipēdiem, kā arī pārvietoties gājējiem. Tiesa secina, ka tas nozīmē, ka ir aizliegts braukt ar mopēdu pa gājēju un velosipēdu ceļu. Tas izriet arī no tā, ka pa velosipēdu ceļu, kas apzīmēts ar ceļa zīmi Nr.413, saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 293.13.punktu atļauts braukt tikai ar velosipēdiem un mopēdiem. Tātad šajā gadījumā mopēdi ir minēti atsevišķi. Līdz ar to nav pamata secināt, ka ceļa zīmes Nr.415 gadījumā ar velosipēdu būtu aptverts arī mopēds. Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka, braucot ar mopēdu pa gājēju un velosipēdu ceļu, netiek pildītas ceļa zīmes Nr.415 prasības.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[29]pants paredz, ka par tās prasības neizpildīšanu, kura noteikta ar 413., 414., 415., 416. vai 417.ceļa zīmi, uzliek naudas sodu velosipēda un mopēda vadītājam piecu latu apmērā, bet cita transportlīdzekļa vadītājam — četrdesmit latu apmērā. Tātad šī norma nosaka administratīvo atbildību mopēda vadītajam par ceļa zīmes Nr.415 prasību neizpildīšanu, t.i., braukšanu ar mopēdu pa gājēju un velosipēdu ceļu. Līdz ar to atbilstoši likuma „Par pašvaldībām" 43.panta pirmās daļas 4.punktam pašvaldības dome nav tiesīga saistošajos noteikumos paredzēt administratīvo atbildību par šādu pārkāpumu.

[11] Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss jau paredz atbildību par braukšanu ar mopēdu gan pa ietvi, gan arī pa gājēju un velosipēdu ceļu un līdz ar to atbilstoši likuma „Par pašvaldībām" 43.panta pirmās daļas 4.punktam pašvaldības dome nav tiesīga saistošajos noteikumos paredzēt administratīvo atbildību par šādu pārkāpumu. Tas nozīmē, ka, saucot personu pie administratīvās atbildības par braukšanu pa ietvi vai gājēju un velosipēdu ceļu, pamatojoties uz pašvaldības saistošajiem noteikumiem, tiek pārkāpts likuma „Par pašvaldībām" 43.panta pirmās daļas 4.punkts.

Tā kā pieteicējs ar Lēmumu ir saukts pie administratīvās atbildības par braukšanu pa ietvi vai gājēju un velosipēdu ceļu, pamatojoties uz Saistošo noteikumu Nr.2 8.23.punktu, tad tiesa atzīst, ka Lēmums ir prettiesisks un ir atceļams no tā pieņemšanas brīža.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.panta pirmā daļa noteic, ka administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas

dienas. Savukārt kodeksa 239.panta 7.punkts paredz, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā jāizbeidz, ja līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas brīdim ir pagājuši šā kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi. Tā kā kopš administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas brīža ir pagājuši vairāk kā četri mēneši, tad pieteicēja saukšana pie administratīvās atbildības nav pieļaujama un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā procesa likuma 246.–251., 253. un 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt *K.P.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2008.gada 5.jūnija lēmuma Nr.B6815/15 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.EM 800473) atcelšanu.

Atcelt Ādažu novada domes Administratīvās komisijas 2008.gada 5.jūnija lēmumu Nr.B6815/15 no tā pieņemšanas dienas un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) A.Kovaļevska

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese_____A.Kovaļevska
Rīgā, 2010.gada 30.jūnijā